

OBEC Sihelné

VÝROČNÁ SPRÁVA KU KONSOLIDOVANEJ ÚČTOVNEJ ZÁVIERKE ZA ROK 2013

V Sihelnom dňa 30.06.2014

Mgr. Jozef Gabriel
starosta obce

ÚVOD

1. Základná charakteristika Obce Sihelné

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

Obec vznikla okolo 1630, patrila Oravskému panstvu. Okrem roľníctva a dobytkárstva sa obyvatelia zaoberali aj spracúvaním ľanu. Za 1. ČSR tu bola píla a rozvinuté tkáčstvo. V polovici 19. storočia tu ľudový umelec P. Butor vyrábal kamenné reliéfy umiestnené na krízoch a náhrobníkoch.

1.1 Geografické údaje

Vymedzenie územia, geografická poloha

Obec Sihelné je alokovaná v severnej časti Oravy. Ide o hornatý región ležiaci na severe Slovenska, známy predovšetkým svojimi prírodnými krásami. Na severe je ohraničený Oravskými Beskydami, ktoré sú zároveň hranicou s Poľskou republikou, na východe Západnými Tatrami - Roháčmi, na juhu Chočskými vrchmi a na západe Malou Fatrou. Mozaikovitá hornatá krajina budovaná flyšovými horninami Vonkajších Západných Karpát zasahujúca do viacerých orografických celkov. Podstatnú časť lesov zaberajú smrekové monokultúry. Ojedinelé sú horské zmiešané lesy a na odľahlých miestach sa zachovali smrečiny pralesovitého charakteru. Masív Babej hory a Pil'ska presahuje hornú hranicu lesa. Unikátnie sú podmáčané smrekovo – borovicové lesy s množstvom rôznych druhov mokradí, vlhkých lúk a rašelinísk. V poľnohospodárskej krajine prevažujú trvalé trávne porasty, často extenzívne využívané. Veľká vodná plocha Oravskej priehradu má zachovalé a väčšinou plytké brehy. Os územia tvorí rieka Orava, známa ako jedna z najčistejších riek Slovenska.

Susedné mestá a obce

V súčasnosti je celý región rozdelený do 3 okresov - Dolný Kubín, Námestovo a Tvrdošín. Obec leží v okrese Námestovo.

Územie chránenej krajinnej oblasti Horná Orava (ďalej len „chránená krajinná oblasť“) sa nachádza v okrese Námestovo v katastrálnych územiach Beňadovo, Bobrov, Breza, Hruštín, Klin, Kruštnica, Lokca, Lomná, Mútne, Námestovo, Námestovské Pilsko, Novot', Oravská Jasenica, Oravská Lesná, Oravská Polhora, Oravské Veselé, Rabča, Rabčice, **Sihelné**, Slanica, Vaňovka, Vasiľov, Vavrečka, Zakamenné a Zubrohlava, v okrese Tvrdošín v katastrálnych územiach Dolný Štefanov, Hladovka, Liesek, Oravské Hámre, Osada, Suchá Hora, Trstená a Ústie nad Priečinou.

Ide o podhorskú krajinu s vidieckymi sídlami s obytnou a rekreačnou funkciou. Obec Sihelné sa nachádza v podhorí Oravských Beskýd, čiastočne v údolí Sihelnianskeho potoka. Tiahne sa až do jeho pramennej oblasti na široký odlesnený chrbát. Názov obce je odvodený od slova sihla, ktoré značí mladý, slabo vyvinutý ihličnatý porast na lúke.

Pôdne pomery

Tunajší pôdny kryt tvoria prevažne kambizeme. Kambizeme sú tunajším najrozšírenejším pôdnym typom. Nachádzajú sa v rôznych nadmorských výškach, podľa čoho rozlišujeme kambizeme nižších polôh 300 – 600 m.n.n. Priemerná ročná teplota 6 – 9 °C, ročný úhrn zrážok 600 – 900 mm a kambizeme vyšších polôh nad 600 m.n.m., priemerná ročná teplota 4

– 7 °C, ročný úhrn zrážok 800 – 1200 mm. Obec Sihelné patrí do druhej skupiny s nadmorskou výškou cca. 700 m.n.m..

V nižších polohách je v dôsledku vyššej mineralizácie nižší obsah humusu 2 – 3 %, ale jeho kvalita je lepšia v porovnaní s vyššími polohami, kde obsah kolíše od 4 – 6 %. Rozdiely sú aj v hodnotách pH. V nižších polohách je slabo kyslé (neutrálne) a vo vyšších polohách kyslé – extrémne. Celková sorpčná kapacita je taktiež rozdielna a závisí hlavne od zrnitostného zloženia. Nasýtenosť sorpčného komplexu je nízka od 30 – 50 % (vyššie hodnoty platia pre kambizeme nižších polôh.) Úrodnosť kambizemí je rôzna, znižuje sa od nižších polôh do horských oblastí a od hlbokých (bezskeletnatých) k plytkým (skeletnatým) pôdam. Väčšina kambizemí sa nachádza vo svahovitých plochách, preto sú ohrozené eróziou. Dôležité je preto správne využívanie a obrábanie pôd (orba vo vrstevniciach, trvalé trávne porasty a i.). Kyslé kambizeme treba systematicky vápníť a chudobné na organické látky výdatne hnojiť organickými hnojivami.

Celková rozloha obce

Obec Sihelné sa nachádza na severozápadnom Slovensku v okrese Námestovo. Je tretou najsevernejšie položenou obcou Slovenska. Hraničí s katastrami obcí Oravská Polhora, Námestovo, Oravské Veselé a Rabča. Má veľkosť 1440 ha a približne obdĺžnikovitý tvar s orientáciou juhovýchod – severozápad.

Nadmorská výška

Najvyšším bodom je vrchol Sihelnianského hrádku s nadmorskou výškou 993,4 m n.m. najnižším miestom na začiatku obce smerom od Rabče, kde Sihelniansky potok opúšťa katastrálne územie v nadmorskej výške približne 669 m n.m.

1.2 Demografické údaje

Hustota a počet obyvateľov

Oblast' ľudských zdrojov je zameraná na rozvoj, vzdelanosti, zamestnanosti a trhu práce. Oblasti identifikované na lokálnej úrovni sú relevantné s Národným plánom zamestnanosti.

Z hľadiska vierovyznania je obec prakticky homogénna. Dominantná časť obyvateľov sa hlásí k rímsko-katolíckemu vierovyznaniu. V malej miere je zastúpené evanjelické vierovyznanie.

Demografia

Úroveň sociálneho rozvoja charakterizuje viacero ukazovateľov, medzi ktoré patrí aj demografická situácia a zloženie obyvateľstva. V súčasnosti žije v obci obyvateľov.

Tab.19 Počet obyvateľov v obci od roku 2007 do roku 2013 (počet osôb)							
Ukazovateľ/Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet obyvateľov	2031	2028	2057	2057	2068	2097	2124

Tab. 2 Prirodzený úbytok/prírastok obyvateľstva v obci (osoby)							
Ukazovateľ/Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Úbytok	18	20	15	16	14	13	19
Prírastok	28	33	18	31	32	35	41

Migrácia obyvateľstva

Tab. 3 Migračný prírastok / úbytok obyvateľov (osoby)							
Ukazovateľ/Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Migračný prírastok	11	15	18	5	15	18	27
Migračný úbytok	13	31	20	20	22	12	22

Vývoj nezamestnanosti

Od roku 1989 sa na vývoji zamestnanosti začalo výrazne prejavovať spomalenie dynamiky hospodárskeho rastu. Likvidácia pracovných miest v dôsledku transformačných a reštrukturalizačných procesov nebola kompenzovaná vytváraním nových pracovných miest v ozdravených častiach hospodárstva. Pre celú ekonomiku je charakteristická vysoká miera nezamestnanosti a nízka tvorba nových pracovných miest.

Vývoj nezamestnanosti vo všeobecnosti v Žilinskom kraji zaznamenáva mierne klesajúci trend a ale jej súčasná úroveň je spolu s Košickým a Prešovským krajom najvyššia spomedzi ostatných krajov na Slovensku. Mierne zlepšovanie situácie je výsledkom priamych zahraničných investícií, ktoré sú hlavných zdrojom tvorby nových pracovných miest.

Štruktúra evidovaných nezamestnaných z hľadiska ich dosiahnutého vzdelania bola totožná s celoslovenskými štatistikami. Najväčší podiel na nezamestnanosti v obci v sledovanom období pripadal na obyvateľov so základným s stredným vzdelaním bez maturity.

Verejné služby zamestnanosti

Na zabezpečovanie práva občanov na zamestnanie je zriadený ÚPSVR ako verejnoprávna inštitúcia, ktorý v rozsahu svojej pôsobnosti, ako jeden z viacerých subjektov v súčinnosti s reprezentatívnymi organizáciami zamestnancov a zamestnávateľov vykonáva politiku zamestnanosti. ÚPSVR je hlavnou inštitúciou realizujúcou politiku trhu práce, čo je systém podpory a pomoci občanom pri ich začleňovaní na pracovné miesta na trhu práce formou sprostredkovania zamestnania, poskytovania poradenstva, prispôsobovaním profesnej štruktúry nezamestnaných a zamestnancov pomocou rekvalifikácií, podporovanie vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi pomocou poskytovania príspevkov v rámci aktívnej politiky trhu práce a poskytovaním podpory v nezamestnanosti. Pri poskytovaní verejných služieb zamestnanosti obec spolupracuje s ÚPSVR v Námestove, pri vytváraní dočasných pracovných miest, ktoré sú nevyhnutným predpokladom zachovania pracovných návykov dlhodobo nezamestnaných. Obec spolupracuje rovnako aj pri realizácii aktívnej politiky trhu práce (APTP), v rámci ktorej sa pomocou nástrojov APTP predovšetkým podporuje vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi, ako aj obcou samotnou. Obec v oblasti aktívnej politiky zamestnanosti dočasne zamestnáva nezamestnaných občanov

v rámci malých obecných služieb. V prevažnej miere výkon týchto pracovných činností zahŕňa údržbu verejných priestranstiev.

1.3 Symboly obce

Obec Sihelné sa nachádza v podhorí Oravských Beskýd, čiastočne v údolí Sihelnianskeho potoka. Tiahne sa až do jeho pramennej oblasti na široký odlesnený chrbát. Názov obce je odvodený od slova sihla, ktoré značí mladý, slabo vyvinutý ihličnatý porast na lúke.

Erb obce Sihelné

Heraldický register Slovenskej republiky, vedený na Ministerstve vnútra Slovenskej republiky – Odbore archívnicťa a spisovej služby na základe štatútu Heraldickej komisie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, berúc do úvahy, že erbová tvorba je neodmysliteľnou súčasťou európskeho kultúrneho dedičstva a má na Slovensku dávne tradície, ktoré sú hodné pestovania aj v súčasnosti, uvedomujúc si, že odkaz našej mestskej a obecnej heraldiky je príkladom i príkazom, aby heraldická tvorba nepatrila len minulosti, ale ostala súčasťou kvality života a identity miest, obcí a ich obyvateľov, týmto pozdravuje všetkých, ktorí budú čítať túto erbovú listinu a oznamuje im nasledovné:

Heraldický register Slovenskej republiky sa oboznámil so žiadosťou Obecného úradu v Sihelnom o vystavenie erbovej listiny pre Obec Sihelné. Heraldický register Slovenskej republiky zobrajal na vedomie, že Heraldická komisia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky kladne posúdila návrh erbu obce Sihelné a dňa tretieho mája roku tisícdeväťsto deväťdesiattri ho odporučila na prijatie obecným zastupiteľstvom a na zapísanie do Heraldického registra Slovenskej republiky v tejto podobe:

v červenom štíte zo zeleného kopca vyrastajúci strieborný trojité bodliak, stredný rozkvitnutý. Heraldický register posúdil žiadosť obce o vystavenie erbovej listiny a po konzultácii s pánom Petrom Kartousom, predsedom Heraldickej komisie, v jeho prítomnosti, ako aj prítomnosti členov komisie konštatoval, že erb rešpektuje všetky po stáročia zachované heraldické pravidlá erbovej tvorby a keďže neexistujú prekážky brániace vystaveniu erbovej listiny, Heraldický register Slovenskej republiky požiadal Heraldický ateliér Imago o jej zhotovenie.

Erb obce Sihelné, posúdený a odporučený Heraldickou komisiou, opísaný v tejto listine a farebne vyobrazený v jej strede, je zapísaný v Heraldickom registri Slovenskej republiky pod signatúrou S-60/93. Tento erb, či už vo farebnej, čiernobielej alebo inej podobe obec Sihelné môže používať najmä vo svojej obecnej pečati, a tiež – rešpektujúc staré heraldické zvyklosti – na označenie svojho majetku, hnuteľného a nehnuteľného, ako aj pri všetkých na to

vhodných príležitostiach. Ak by si však ktokoľvek iný privlastnil rovnaký erb, ako ten, ktorý je tu opísaný a vyobrazený, má byť podľa starého erbového práva vystavený posmechu a opovrhnutiu.

Dané v Bratislave rukami pána Ladislava Vrteľa,vládneho radcu pre heraldickú tvorbu a člena Medzinárodnej heraldickej akadémie dňa piateho marca roku tisíc deväťsto deväťdesiatdeväť.

1.4 História obce

Názov obce Sihelné je odvodený od slova SIHLA / SICHLA, ktoré má dva významy: kosodrevina alebo mladý smrekový či jedľový les. Dňa 13. augusta 1629 v kostole sv. Žofie na Oravskom hrade gróf Gašpar Illesházy vydal zakladaciu listinu Sihelného bratom Matejovi a Jurajovi Nováčikovcom z Rabče. Novú dedinu mali založiť v „surových lesoch medzi Polhorou a Rabčou“ a od roku 1629 nasledujúcich 16 rokov boli oslobodení od platenia všetkých dávok, okrem desiatku od oviec. Podľa názvu starých ralí rekonštruované rodinné mená prvých osadníkov sú: Krupa, Kysel, Brandis, Gonšer. Roku 1659 osada Sylne mala 384 ľudí, 41 rodín na šiestich raliach.

V roku 1684 bola vydaná listina o podrobnom okopcovanie chotára dediny Sihelné. Listina bola v r. 1686-1687 potvrdená direktorom oravského panstva. Litovci a kuruci spustošili dedinu v rokoch 1683-1686. Roku 1686 našli v celej osade na zdanenie len 1,25 usadlosti; obyvatelia boli bedári a veľmi zadlžení. Roku 1690 boli v Sihelnom 3 obývané rale, ostatné boli opustené. Od roku 1712 boli 4 obsadené rale s osevnou plochou na 77 prešporských meríc zrna, lúk na 4 vozy sena a roku 1715 boli 4 obývané rale s osevnou plochou na 2548 korcov zrna, lúk na 115 vozov sena, gazdov bolo 67 (asi 335 ľudí). Roku 1728 sa pri roľníctve a dobytkárstve obyvatelia zaoberali aj ľanárstvom a tkáčstvom. Bol už múčny mlyn o jednom kameni. Žije tu v roku 1778 už 495 ľudí na 6 raliach. Správa dediny do zavedenia tereziánskeho urbára bola zverená dedičným šoltýstvom s menami: Nováčik, Mazurák, Maga, Sihelský.

V roku 1706 bola založená rímsko-katolícka farnosť v Rabčiciach pre veriacich z Rabčíc, Sihelného, Rabče a Polhory. Od roku 1772 sa matkocirkvou pre tieto obce stala Rabča. Sihelňania nemali vo svojej dedine ani cintorín a zosnulých pochovávali na cintoríne v Rabči.

V roku 1828 žilo v Sihelnom 965 obyvateľov, domov bolo 178, všetko drevené, jednopriestorové alebo dvojpriestorové, pozostávajúce z izby a komory bez pitvora. V tridsiatych rokoch sa v Sihelnom striedalo jedno nešťastie za druhým. V auguste 1831 tu vypukol mor a vyžiadal si veľa obetí medzi deťmi a staršími obyvateľmi. V roku 1835 obec vyhorela. V roku 1847 vypukol v Sihelnom hladomor.

9. apríla 1838 uzavreli obce rabčianskej farnosti (Sihelné, Rabča a Polhora) prvú dohodu s učiteľom o vyučovaní detí. Každá obec platila učiteľovi za jedného žiaka jeden florén, dávala fúru mäkkého dreva na vykurovanie a naturálne, tzv. zôsyp (pol merice žita, jednu mericu miešaného obilia).

Prvú školu postavili spomenuté obce v Rabči v roku 1842. V tejto drevenici slúžila jedna miestnosť na vyučovanie a jedna obecnému úradu. Počet žiakov dosiahol 180 detí z toho 55 zo Sihelného. Vyučovalo sa stále v jednej učebni rabčianskej školy každé dopoludnie „v

slovenskej reči“. Náboženstvo vyučoval každú stredu a sobotu Ján Matkovčík, rabčiansky farár a „direktor školy“. Po kanonickej vizitácii v roku 1857 sihelniansky richtár Ignáč Gensinják a prísažný Ján Spuchljak usilovali o výstavbu vlastnej obecnej školy. V Sihelnom bol pre ňu dostatok žiakov a dochádzanie do Rabče pešo v zimnom období bolo pre chudobné deti kruté. V archívnych prameňoch sa uvádzajú dva údaje o výstavbe školy v Sihelnom, v roku 1870 a v roku 1877. Pravdepodobnejší je rok 1877, lebo urbárnu dohodu uzavrela obec s Oravským panstvom dňa 7. septembra 1874 a panstvo určite nebolo ochotné darovať zadarmo drevo na školskú budovu. V urbárnej dohode starostlivosť o školu prevzala obec, čiže drevo na budovu dali z lesov bývalých urbárialistov. Podľa sčítania roku 1870 malo Sihelné 697 obyvateľov a 161 domov.

Urbárna dohoda z roku 1874 medzi Oravským panstvom a Sihelným priniesla obyvateľom koniec poddanstva a hospodárske vyrovnanie. V rokoch 1922 kúpili od Oravského komposesorátu les zvaný Plšetnica Hodžova s výmerou 61 katastrálnych jutár. Vzniká spolok s názvom „Bývalé urbárske horské majiteľstvo“. V rokoch 1900 -1921 prežívali Sihelňania neprajné, zlé časy. Klesol počet obyvateľov vplyvom vystúhovalectva a vysokej úmrtnosti ako následku biednych pomerov. Ľudia nestavali nové domy, aj zo starých ubudlo v prvom desaťročí storočia sedemnásť. Až v 20. rokoch nastalo zlepšenie, niektorí vystúhovalci sa vrátili do rodnej dediny a zo zarobených peňazí kúpili pôdu, kus lesa, stavali domy. V auguste 1925 po vytrvalých dažďoch zažili Sihelňania povodeň. Voda podmyla a vietor vyvrátil 450 stromov. Kolaudácia novej školy sa konala v apríli 1929.

V 30-tych rokoch bola častejšia pomoc štátu postihnutým a chudobným formou prídelov obilia, zemiakov i stravovacími akciami keďže bola veľká neúroda, hniloba úrody. Po roku 1945 sa pôvodný hospodársky charakter Oravy a tiež Sihelného začal meniť. Ovplyvnila to industrializácia Oravy a s tým politické zmeny.

Po vojne sa často hovorievalo o potrebe elektrifikovať obec a nutnú obnovu obecnej cesty. Obyvatelia obce ochotne ponúkajú svoju pomoc. K prácam sa prikročilo v roku 1948 a v roku 1950 bola obecná cesta prdlžená o 350 bežných metrov. Dokončená bola dňa 25. 11. 1955 a v rokoch 1968 -1974 boli dobudované štyri mosty, 2 mosty v osade Za dedinou a ďalšie dva v obci.

Elektrifikácia dediny sa začala v roku 1956 a do konca roku 1958 svietila celá dedina. Do roku 1959 autobus dochádzal do obce len v dĺžke 1,5 km, pritom obec mala celkovú dĺžku 8 km. V roku 1954 sa začala presadzovať výstavba administratívnej budovy MNV (Obecný úrad), dokončená v 1960. Samoobsluha v našej obci bola vybudovaná v roku 1959.

Staré priestory, v ktorých sa vyučovalo už nevyhovovali, začala sa budovať ZDŠ v roku 1960 a dobudovaná bola za necelé tri roky. V tomto roku sa pripravovala výstavba bytovky pre učiteľov, vyasfaltovanie cesty na vyšný koniec.

Do obce bol zavedený rozhlas v rokoch 1961-1964 aj do odľahlých častí za dedinu a do Končiny. Nová budova pošty bola odkúpená od Karola Vnenčáka v roku 1969 a v roku 1971 bola daná do užívania. Pre bezpečnosť občanov, pre prípady požiarov bola v obci vybudovaná požiarna zbrojnica v rekordnom čase od mája do decembra 1972, občania sa na tejto stavbe aktívne podieľali.

Rok 1973 je významný pre obyvateľov našej obce tým, že v tomto roku bol odovzdaný do užívania cintorín. Medzi najvýznamnejšie stavby sa zaradila výstavba kultúrneho domu, začala sa v jeseni 1973. Od júla do decembra 1975 sa svojpomocne vybudoval obecný vodovod. Rok 1976 bol predelový aj v tom, že sa 18. júla konala ustanovujúca schôdza JRD-

Pokrok. V tom istom roku sa postavila 6-bytová jednotka pre učiteľov a bola zahájená výstavba miestnej zvonice na cintoríne, ktorá bola ukončená v júli 1976. Taktiež v tomto roku začala pracovať Telovýchovná jednota. V roku 1979 sa začala stavba novej Materskej skôlky a 9. mája 1980 bola začatá stavba Domu smútku, ukončená bola v roku 1982 a dala sa do užívania.

V roku 1987 a nasledujúcich sa v obci venovala pozornosť skrášľovaniu životného prostredia, upravovalo sa okolie domu smútku a iných verejných priestranstiev, opravovalo sa verejné osvetlenie, celková oprava starej zvonice. Položili sa základy družstevnej bytovky.

Dňa 14. septembra 1990 bolo posvätenie zvona pod menom Peter a Pavol, toto posvätenie celebroval biskup Mons. František Tondra. Rok 1991 sa niesol hlavne v znamení prípravy na výstavbu kostola, základný kameň bol vysvätený počas sv. omše celebrovanej sv. otcom Jánom Pavlom II. vo Vajnoroch 22. 4. 1990. Dňa 23. júna 1991 mal primičnú sv. omšu rodák Jozef Luscoň. Dňa 19. júna 1993 mal primičnú sv. omšu rodák Jozef Brandys. V tomto roku v júli sa uskutočnil 1. ročník folklórnych slávností pod Babou horou. Pri odpustovej slávnosti 14. 9. bol vysvätený rozšírený cintorín. Vysviacka nového chrámu sa uskutočnila 10. septembra 1994. Počas odpustových dní 14. septembra posvätil vdp. Blažej Dibdiak kríž s pamätnou tabuľou padlým v prvej svetovej vojne.

V roku 1997 sa začala výstavba 14-bytového domu. Najväčšou udalosťou toho roku bola 1. júla vyhlásená farnosť Sihelné. 2. júla pri slávnostnej svätej omši, ktorú celebroval otec biskup Mons. František Tondra bola vysvätená farská budova. Správcom farnosti sa stal vdp. Martin Koleják. V roku 1998 v priestoroch materskej škôlky sa urobila rekonštrukcia, kde sa vytvorili tri triedy pre žiakov ZŠ. V auguste roku 1999 sa začali tvoriť obecné noviny „Sihelník“. V tomto roku sa začína s rekonštrukciou kultúrneho domu, verejného osvetlenia v obci, začína sa výstavba nového vodovodu a záchyty prameňov v Pilsku. V roku 2001 pokračuje rekonštrukcia kultúrneho domu a vodovodu.

V roku 2002 bola v obci zriadená cirkevná škola, ktorá nesie názov apoštola Pavla. Dňa 15. júna 2002 bol vysvätený za kňaza Jozef Ferneza. Primičnú sv. omšu mal 16. júna. V ďalšom roku 2003 sa rekonštruuje materská škôlka a obecný úrad. V roku 2004 bol vysvätený za kňaza Marián Sivoň. V tomto roku v auguste sa začalo s výstavbou telocvične a urobila sa generálka ústredného kúrenia v CZŠ. V roku 2005 sa pokračuje vo výstavbe telocvične, vyasfaltovala sa športová plocha za školou. V roku 2006 bola dostavaná telocvičňa pri CZŠ. Posvätil ju pomocný biskup Andrej Imrich. V tomto roku sa vyasfaltovala cesta k Pervekovi, do Or. Veselého, Ďubekovi, Končina, Stará cesta, cesty za dedinou a cesta okolo materskej škôlky.

Počas roka 2007 sa zrekonštruovala budova obecného úradu, miestny rozhlas s rozhlasovou ústredňou. Taktiež sa zrekonštruovala cesta do Dušáka. V roku 2008 sa začala nadstavba bytovej jednotky č. 215. Zrekonštruovala sa budova požiarnej Zbrojnice. Bola začatá výstavba multifunkčného detského ihriska pri materskej škôlke. V kostole sa začína realizovať projekt na zakúpenie nového orgánu.

V roku 2009 môžeme spomenúť deň folklórnych slávností, kde sa taktiež otvorilo multifunkčné detské ihrisko pri materskej škôlke, ktoré otvoril splnomocnenec vlády SR pre šport a mládež pán Dušan Gális a poslankyňa NR SR pani Viera Mazúrová.

V roku 2013 sa začala realizácia stavby: „Ochrana pre povodňami v obci Sihelné“ . Bola uzatvorená zmluva o poskytnutí nenávratného finančného príspevku s Ministerstvom životného prostredia SR.

1.5 Pamiatky

Medzi pôvodnú architektúru obce Sihelné dnes už pripomína niekoľko dreveníc. Pod vedením Ondreja Mačinca občania vybudovali drevenú zvonicu pri kostole. Pavol Bútor dal vybudovať kamenný stĺp sv. Trojice (Trojica na Hornej rali pod Magurou je až z roku 1840 a dolný kamenný kríž z roku 1864 priviezli z ústia pri vzniku Oravskej priehrady). V obci v 20. Storočí pribudlo niekoľko kaplniek so sochou Piety.

1.6 Významné osobnosti obce

Ján Pienčák, nar. v Sihelnom, kňaz.

Štefan Luscoň, nar. 18. 4. 1912 v Sihelnom, kňaz, publicista.

Ignáč Kolčák, nar. 16. 5. 1931 v Sihelnom, akademický maliar.

1.7 Výchova a vzdelávanie

Na základe zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky s účinnosťou od 1. 7. 2002 prešli materské školy, základné školy a základné umelecké školy do zriaďovateľskej pôsobnosti obcí a miest.

V obci pôsobí jedna základná škola a jedna materská škola, ktoré sa nachádzajú v zriaďovateľskej pôsobnosti obce. V roku 2002 bola v obci zriadená už cirkevná škola, nesie názov apoštola Pavla. Materská škola má kapacitu 55 žiakov, základná škola je s kapacitou 400 žiakov. Škola je vybavená počítačovou učebňou s 6 počítačmi a s pripojením na Internet. V čase mimo vyučovania ju môžu obyvatelia obce navštievovať za účelom vyhľadávania pracovných príležitostí. V škole sa uskutočňuje rôzna krúžková, spoločenská a športová činnosť.

Čo sa týka materiálneho vybavenia, postupne zastaráva a stáva sa nevyhovujúcim z hľadiska jeho ďalšieho využitia na pedagogické účely. V priebehu budúcich rokov obec plánuje postupnú obnovu a doplnenie materiálneho vybavenia, aby škola splňala bežné štandardy základných škôl.

Z dôvodu nízkych finančných možností obce a nedostatočných normatívnych príspevkov na žiaka z ministerstva školstva SR (ktoré nepostačujú ani na úhradu bežných výdavkov spojených s činnosťou školy), sa predpokladá uskutočnenie investičných projektov v súvislosti s rekonštrukciou školy v dlhšom časovom období, prípadne s pomocou štrukturálnych fondov Európskej únie.

1.8 Zdravotníctvo

V obci sa nenachádza zdravotné stredisko, ani ordinácia praktického lekára. Obyvatelia môžu využívať zdravotnícke služby v susednej obci Rabča, pre ktorú je spádovou obcou v tejto oblasti.

1.9 Sociálne zabezpečenie

Sociálne služby sa poskytujú v zariadeniach sociálnych služieb, ktorých zriaďovateľmi je obec, fyzické a právnické osoby, a ostatné orgány miestnej štátnej správy a samosprávy. Tie poskytujú sociálnu pomoc v zmysle zákona NR SR č. 195/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov. Nasledujúca tabuľka prezentuje výdavky obce na zabezpečenie sociálnych služieb. Obec zabezpečuje sociálne služby a opatrovateľskú činnosť pre svojich obyvateľov sama prostredníctvom Charity.

1.11 Kultúra

Kultúra v obci je samozrejmou a nevyhnutnou podmienkou ponuky kultúrno-spoločenského využitia sa vlastných obyvateľov, ale aj prejavom cielenej kultúrnej ponuky

širšej návštěvníckej verejnosti danej obce. Je prejavom a symptómom spoločenskej úrovne a kultúrnej vyspelosti daného sídla a regiónu.

Na uskutočnenie kultúrnych aktivít je k dispozícii obyvateľom v obci kultúrny dom. Jeho kapacita je 300 osôb. Uvedená stavba je však v zlom technickom stave. Rekonštrukcia budovy bude vyžadovať výmenu podlág, kúrenia, zateplenie budovy, obnovu interiéru. Obec chce využiť voľné priestory v podkroví na ubytovanie.

Kultúrny dom slúži na uskutočnenie pravidelných i nepravidelných kultúrnych aktivít. Z pravidelných kultúrnych akcií sa v obci usporadúvajú slávnosti pri príležitosti dňa detí, dňa matiek, folklórne slávnosti pod Babou horou, atď.. Do budúcnosti plánuje obec zaviesť viacero pravidelných kultúrnych akcií, ako Dni obce, prípadne družobné kultúrne slávnosti s príahlými obcami v Poľskej republike.

V obci sa nachádza kostol, ktorý pokrýva duchovnú stránku kultúrneho života v obci.

1.12 Šport

Obyvatelia majú v obci dobré možnosti športového vyžitia. K dispozícii je hlavne futbalové ihrisko a viacúčelové asfaltové ihrisko, ktoré aj intenzívne využívajú. Obec plánuje do budúcnosti s výstavbou ďalšieho športového ihriska, ktoré by malo slúžiť hlavne nižším vekovým skupinám obyvateľov, ale aj turistom a iným návštěvníkom obce. V obci je činný futbalový, stolnotenisový klub.

V oblasti športových aktivít, ktoré sa neviažu na vybudovanú (resp. absentujúcu) športovú infraštruktúru, obec a jej okolie ponúka široké možnosti. V letných mesiacoch ide predovšetkým o horskú cykloturistiku, pešiu turistiku (značkové turistické trasy), polovníctvo.

V obci sa nachádza novovybudované lyžiarske stredisko začalo svoju prvú zimnú sezónu na prelome rokov 2006 a 2007. Nachádza sa na úpätí Oravský Beskýd. Sú tu prekrásne výhľady na Babiu horu a hlavne v zime na Belianske, Vysoké a Západné Tatry. Stredisko je navštevované najmä hostami z Poľska, Slovenska a Čiech. Na svoje si prídu nároční, ale aj menej skúsení lyžiari všetkých vekových kategórií.

- v stredisku sú lyžiarske vleky v dĺžkach 1 X 400 METROV 2 X 1000 METROV
- nadmorská výška 1000 M. N. M.
- umelé zasnežovanie PO CELEJ DĽŽKE VLEKU
- prevádzkuju NOČNÉ LYŽOVANIE
- denná prevádzková doba PONDELOK - NEDEĽA ZATVORENÉ

Lyžiarske stredisko GRÚNIKY SIHELNÉ má k dispozícii kvalitných a vyškolených lyžiarskych inštruktorov, ktorí vás zasvätili do tajov lyžovania a snowboardingu. Pri výcviku spolupracujú so skúsenými inštruktormi z tímu [CarvingSport.pl](#)Správne nastavenie lyží je veľmi dôležité na svahu. Odborníci priamo v lyžiarskom stredisku ochotne pomôžu.Priamo v stredisku si môžete vybrať zo širokého sortimentu lyžiarskej výstroje.Ponúkaju ubytovanie v blízkosti lyžiarskeho svahu.

1.13 Hospodárstvo

V obci pôsobí niekoľko podnikateľských subjektov. Vo väčšine prípadov sa jedná o malých a drobných podnikateľov a živnostníkov, ktorí sa orientujú predovšetkým na poskytovanie služieb občanom v obci.

Funkciu zásobovania obce základným spotrebnným tovarom plní niekoľko malometrážnych predajní.

1.14 Organizačná štruktúra obce

Starosta obce: Mgr. Jozef Gabriel

Zástupca starostu obce : Mgr. Ľubomír Luscoň

Hlavný kontrolór obce: Anna Luscoňová

Obecné zastupiteľstvo:

Jozef Ferniza – školník, bytom Sihelné 179

Vladislav Kornhauser – elektrikár, bytom Sihelné 468

Marián Staš – automechanik, bytom Sihelné 218

Margita Ďubašáková – zdravotná sestra, bytom Sihelné 279

Peter Staš – vodič, bytom Sihelné 378

Mgr. Ľubomír Piták – živnostník, bytom Sihelné 419

Mgr. Ľubomíra Nováková – učiteľka, bytom Sihelné 510

Mgr. Ľubomír Luscoň – policajt, bytom Sihelné 499

Emil Bielák – živnostník, bytom 521

Komisie: stavebná komisia, kultúrna komisia

Obecný úrad:

Mgr. Vlasta Kutláková

Mgr. Marta Bielaková

Katarína Vorčáková

Jana Stašová

KONSOLIDOVANÝ CELOK

Obec Sihelné, ako účtovná jednotka verejnej správy v rámci štátneho účtovníctva a výkazníctva, prvýkrát zostavovala konsolidovanú účtovnú závierku za rok 2013 podľa zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.

Pri spracovaní konsolidovaného celku obec postupovala **metódou úplnej konsolidácie** pri rozpočtových organizáciách v zriadennej pôsobnosti obce.

Konsolidovanou účtovnou jednotkou obce Sihelné je príspevková organizácia Obec Sihelné, drobná prevádzka.

KONSOLIDOVANÁ ZÁVIERKA

Konsolidovaná závierka pozostáva s nasledujúcich časťí:

- Vývoj konsolidovaných aktív
- Vývoj konsolidovaných pasív
- Vývoj konsolidovaných nákladov
- Vývoj konsolidovaných výnosov
- Poznámky ku konsolidovanej účtovnej závierke

Vývoj konsolidovaných aktív obce Sihelné v rokoch 2012 a 2013

Názov	KZ k 31.12.2013	KZ k 31.12.2012
Majetok spolu	2511893,44	2070606,00
Neobežný majetok spolu	2429889,57	2027268,15
z toho:		
Dlhodobý nehmotný majetok	0	
Dlhodobý hmotný majetok	2156607,36	1753985,94
Dlhodobý finančný majetok	273282,21	273282,21
Obežný majetok spolu	81749,39	43217,92
z toho:		
Zásoby	2134,16	5240,16
Zúčtovanie medzi subjektmi VS	1800,57	2604,34
Dlhodobé pohľadávky	211,67	0
Krátkodobé pohľadávky	19590,74	16366,40
Finančné účty	58012,25	19007,02
Časové rozlíšenie	254,48	119,93

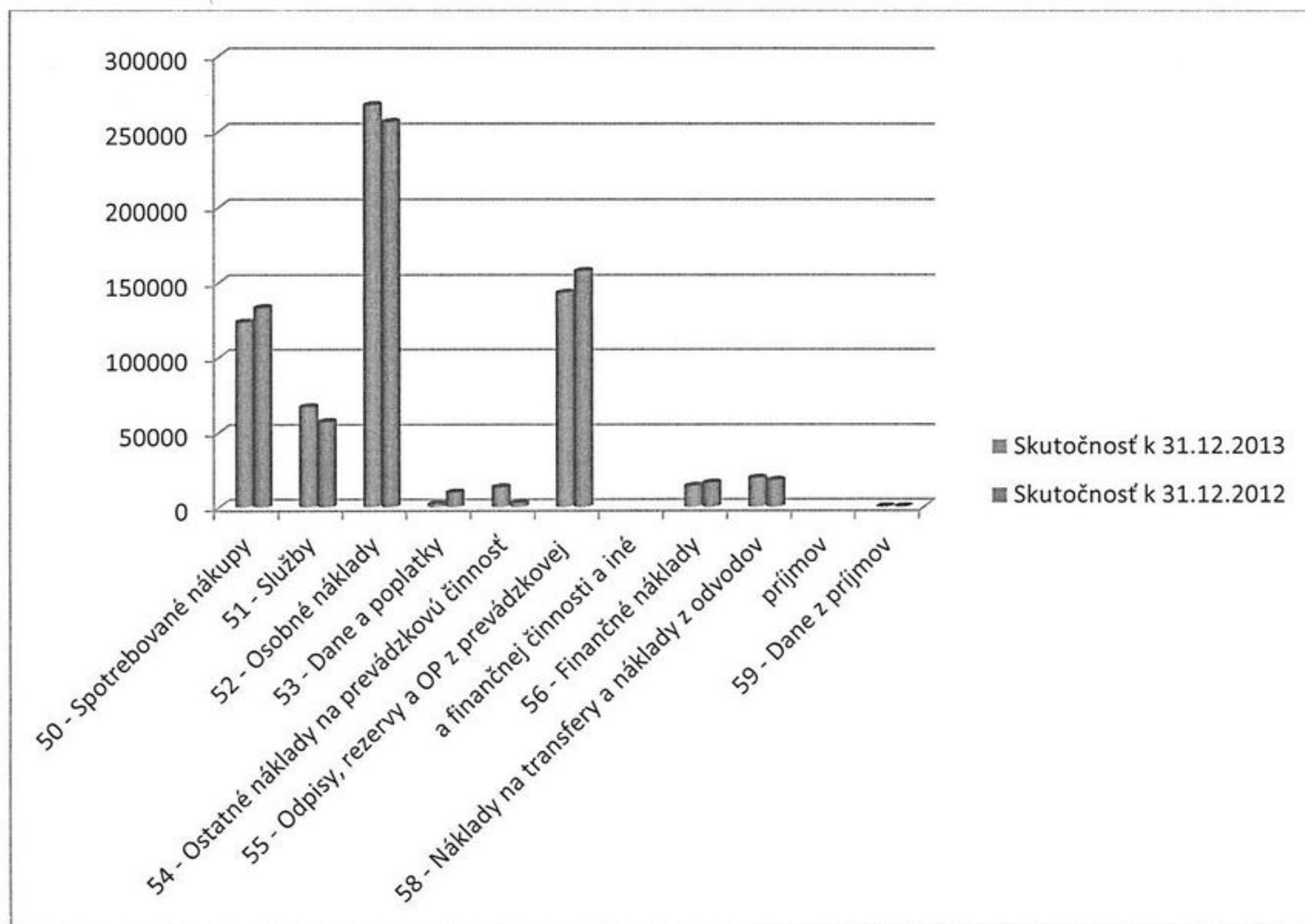
Vývoj konsolidovaných pasív obce Sihelné v rokoch 2012 a 2013

Názov	KZ k 31.12.2013	KZ k 31.12.2012
Vlastné imanie a záväzky spolu	2511893,44	2070605,00
Vlastné imanie	1318909,34	1203906,66
z toho:		
Oceňovacie rozdiely		0
Fondy		0
Výsledok hospodárenia z toho:	1318909,34	1203906,66
Nevysporiadaný HV z minulých rokov	1172526,85	1180796,55
Výsledok hospod. za účtovné obdobie	146382,49	23110,11
Záväzky	576651,09	404875,29
z toho:		
Rezervy	17151,42	16672,38
Zúčtovanie medzi subjektmi VS	3402,30	0
Dlhodobé záväzky	566,13	320,37
Krátkodobé záväzky	385257,95	209642,69
Bankové úvery a výpomoci	170273,29	178239,85
Časové rozlíšenie	616333,01	461824,05

Vývoj konsolidovaných nákladov obce Sihelné v rokoch 2012 a 2013

NÁKLADY	Skutočnosť k 31.12.2013	Skutočnosť k 31.12.2012
Účet/Názov		
50 - Spotrebované nákupy	123343,48	133029,95
51 - Služby	66902,32	57038,59
52 - Osobné náklady	267526,81	256312,09
53 - Dane a poplatky	1843,60	9664,56
54 - Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	13223,89	2630,92
55 - Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a iné	143246,46	157665,04
56 - Finančné náklady	13930,37	15998,75
58 - Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	19267,18	17770,14
59 - Dane z príjmov	6,21	4,41

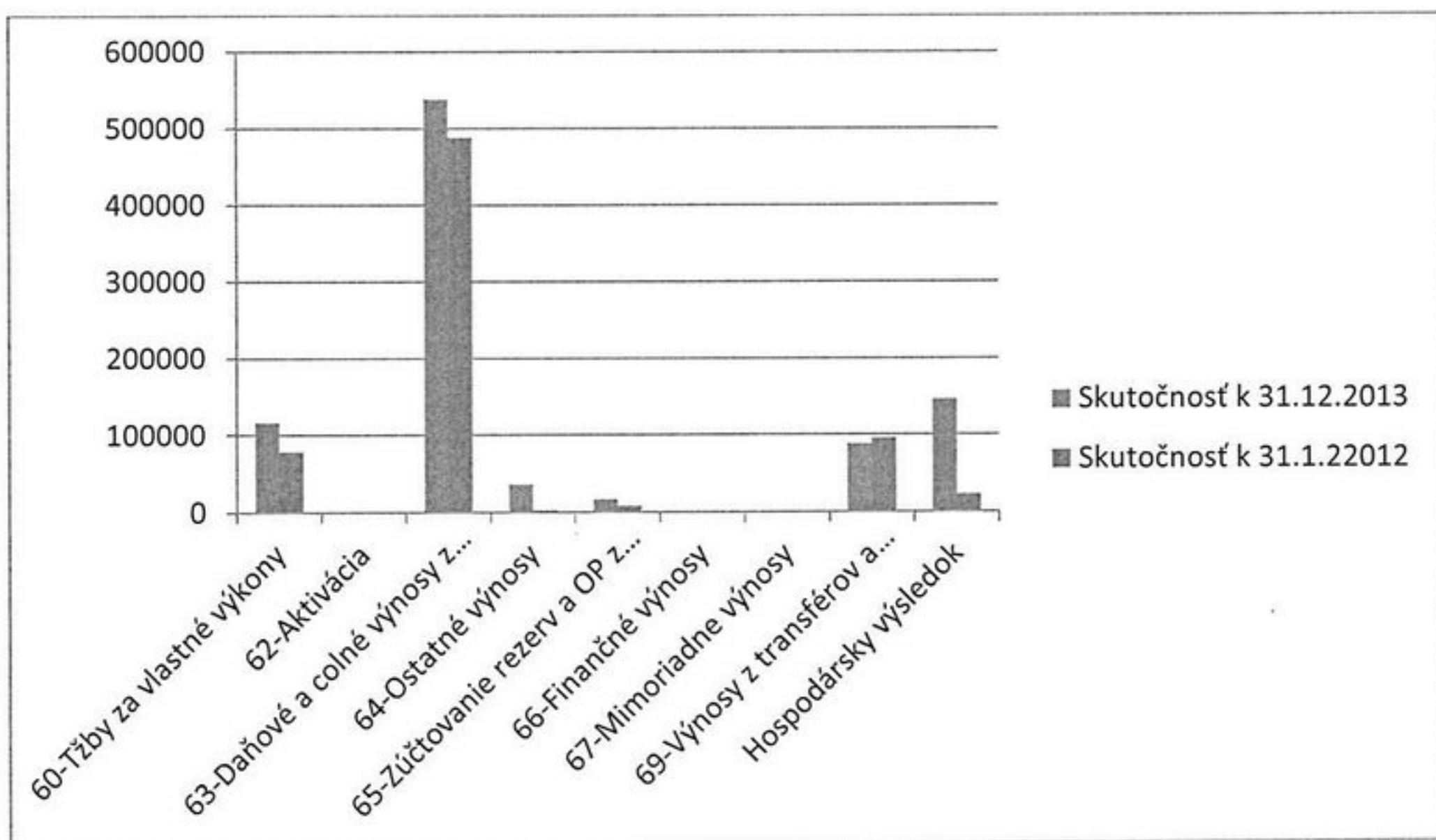
Porovnanie nákladov v rokoch 2012 a 2013

Vývoj konsolidovaných výnosov obce Sihelné v rokoch 2012 a 2013

VÝNOSY	Skutočnosť k 31.12.2013	Skutočnosť k 31.12.2012
Účet/Názov		
60 - Tržby za vlastné výkony a tovar	116943,61	78683,40
62 - Aktivácia	0	0
63 - Daňové a colné výnosy z poplatkov	537757,01	487663,33
64 - Ostatné výnosy	36179,59	2647,13
65 - Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a iné	16691,68	8702,07
66 - Finančné výnosy	43,77	25,81
67 - Mimoriadne výnosy	0	0
69 - Výnosy z transferov a rozp. Príjmov	88057,15	95502,82
Hospodársky výsledok	146382,49	23110,11

Porovnanie výnosov v rokoch 2012 a 2013

ZÁVER

Obec Sihelné, ako konsolidujúca ÚJ a ním konsolidovaná ÚJ tvoria celok, ktorým obec zabezpečuje výkon samosprávnych činností, ale aj činností v rámci prenesených kompetencií štátu na obec v zmysle platných právnych predpisov. Sledovanie hospodárenia obce ako konsolidovaného celku je stále vo dvoch líniach: rozpočtovej a účtovnej. Pre sledovanie toku peňazí a rozpočtu obce je dôležitá rozpočtová oblasť, ktorá je sledovaná za obec a jej príspevkovú organizáciu /Obec Sihelné, drobná prevádzka/ ako súčasť rozpočtu obce. Konsolidovaná účtovná závierka nie je účtovnou závierkou zostavenou za účelom vykázania plnenia rozpočtu. Jej základným účelom je poskytnúť informácie o konsolidovanom celku ako o jednej ekonomickej jednotke, aby sa zabezpečilo lepšie riadenie konsolidovaného celku, jeho majetku a záväzkov, nákladov a výnosov tak, aby účtovné jednotky do nej zahrnované boli jednou ekonomickou jednotkou akoby boli len vnútropodnikovými útvarmi aj keď majú právnu subjektivitu. Umožňuje komplexný pohľad na konsolidovaný celok s možnosťou riadenia súčasnej situácie ale aj perspektívy a plánovania všetkých súčastí obce ako jedného celku.